

GELOVEN IN WEST

EMMAÜS

RK PAROCHIE
AMSTERDAM WEST

JAARGANG 11 NR 5
DECEMBER 2024 T/M FEBRUARI 2025
KERSTMIS

RK PAROCHIE EMMAÛS

Pastoresteam

pastoor moderator:

pater Wilfried Wambeke

pastor@devierevangelistenamsterdam.nl

pastoors in solidum:

pater Luc Sermeus sdb

pater Simon Nongrum sdb

pater Andy Jebarus sdb

Dringende pastorale zaken: 020-6191766

(R.K. parochie De Vier Evangelisten)

Parochiecentrum, tevens postadres

R.K. Parochie Emmaüs

Gibraltarstraat 55, 1055 NK Amsterdam

Telefoon 020 682 49 27

E-mail info@rkamsterdamwest.nl

Website www.rkamsterdamwest.nl

RKAmsterdamWest

Gezamenlijk Parochiebestuur

(in samenwerkingsverband)

Hans v.d. Valk penningmeester

4 Evangelisten.

Marita Kuijper secretaris en doet de financiën voor de Emmaüsparochie.

Richard Doornik beoogd vice-voorzitter

Zuster Suchita lid bestuur

Peter Troon lid bestuur

Nagy Badir lid bestuur

Kerkbijdragen:

rek.nr NL55INGB0004851455

t.n.v. Kerkbijdrage RK Parochie Emmaüs

Bijdrage aan de Caritas:

rek.nr NL36INGB0004908445

t.n.v. P.C.I. Emmaüs

Overige betalingen:

rek.nr NL17INGB0004640097

t.n.v. RK Parochie Emmaüs

Voor schenkingen en legaten kunt u contact opnemen met het secretariaat, zie onder Boomkerk.

Kerken

Boomkerk

H. Franciscus van Assisi

Telefoon:

020 682 49 27

Admiraal de Ruijterweg 406, 1055 ND

e-mail: info@rkamsterdamwest.nl

Secretariaat bereikbaar op:

Maandag van 14.00 - 17.00 uur

woensdag van 10.30 - 16.30 uur *(elke even week)*

donderdag van 10.00 - 17.00 uur

Augustinuskerk

Telefoon:

020 618 37 09

Postjesweg 123, 1057 DZ

e-mail: (tijdelijk):

nellyaugustinusrkamsterdamwest@gmail.com

Secretariaat bereikbaar op

maandag t/m vrijdag van 10 -13 uur

(tijdelijk op wisselende dagen)

Vincentiuskerk

Telefoon:

020 618 27 39

Jacob van Lennepkade 211, 1054 ZP

e-mail: info@rkamsterdamwest.nl

Actie
Kerkbalans
2025
pag. 5

Heilig Jaar
2025
pag. 9

Installatie pater
Wilfried Walbeke
sdb
pag. 17

EMMAÜS
RK PAROCHIE
AMSTERDAM WEST

Geloven in West is een uitgave van de RK Parochie Emmaüs te Amsterdam-West en verschijnt vijf keer per jaar in een oplage van 700 exemplaren.

Redactie

Marie-Louise van Oppenraaij,
Linda Doornhein

Auteursrechten

Overname in andere publicaties is met bronvermelding toegestaan. *Geloven in West* wordt gemaakt in samenwerking met De Zalige Zalm.

Het volgende nummer verschijnt op zondag 23 februari 2025. S.v.p. kopij aanleveren vóór maandag 27 januari 2025 per brief of per e-mail: redactie@rkamsterdamwest.nl Hartelijk dank voor uw bijdrage.

Inhoud

2	Algemene informatie
3	Colofon en inhoudsopgave
4	Spiritueel gezien: <i>Woord van de pastor</i>
5	Actie Kerkbalans 2025
6	Adventsactie 2024
7	Nieuwe encycliek van paus Franciscus: <i>Dilexit Nos</i>
8	2e Sessie Synode afgerond; hoe nu verder
9	Motto Heilig Jaar 2025: <i>Pelgrims van de hoop</i>
10	Project in de Boomkerk: <i>Kunst van het samen leven</i> Klein Adventsconcert in de Boomkerk
11	Activiteiten in de Vincentiuskerk: Concerten Leesgroep
12-13	Vieringen op zon- en feestdagen Bezinningsdag in de Boomkerk
14	Orkest David de Goede keert terug Overige vieringen Spreekuren pastores
15	Terugblik op het Augustinusfeest
16	Terugblik Allerzielen viering op 2 november in de Boomkerk Advents-groep Vincentiuskerk
17	Terugblik installatie pater Wilfried Wambeke sdb
18 - 19	Column: <i>De liefde geboren laten worden</i>
20	Column: Schrijfseltjes van zr. Zoë: <i>Witte en zwarte schapen</i>
21	Zeven O-antifonen nemen ons mee naar Kerstmis
22	Bezinningsdag over Don Bosco Don Bosco feest Oud en nieuwjaar
23	Familieberichten In memoriam: Hans Bornhijm José Bosma
24	Gedicht: <i>Met Kerstmis en elke dag van ons leven</i>

Spiritueel gezien

woord van de pastor

door pastoor moderator Wilfried Wambeke

Welkom omdat je mens bent

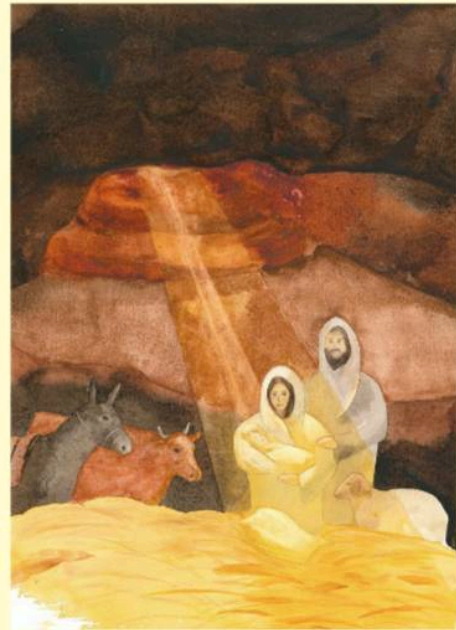
Twee jonge mensen, in verwachting van hun eerste kindje, trekken ver weg van huis om zich te laten registreren. Ze voelen dat de geboorte niet lang meer zal uitblijven. Ze kloppen aan bij een herberg in Betlehem, maar: niet welkom, want alles volzet. Dan maar op zoek naar een andere plek die wat beschutting kan bieden voor het grote moment. Ze vinden een soort grot die dient als stal. Daar zal God mens worden. Meer dan een voederbak om de baby in neer te leggen, hebben de ouders niet, maar ze koesteren hun zoontje met eindeloze tederheid en noemen Hem Jezus. De mens geworden God verschijnt niet als een machtige heerser, maar als een weerloos kind, in omstandigheden die Hem meteen solidair maken met zoveel kinderen die ook nu nog, tweeduizend jaar later, geboren worden in erbarmelijke omstandigheden.

Ook in 2024 zal het voor veel mensen absoluut geen 'zalige' kerst worden: mensen in oorlogsgebieden of in regio's waar honger heerst, mensen op de vlucht voor geweld en onderdrukking, mensen die het slachtoffer zijn van machtsmisbruik en uitbuiting, mensen die vergaan van de eenzaamheid, mensen die uitgesloten worden om geloof of ras of geardeerdheid of politieke overtuiging, ...

Zou het kunnen dat God ons op zoveel manieren duidelijk probeert te maken dat Zijn droom van gerechtigheid en vrede nog steeds veraf is? Je kunt toch niet met een gerust gemoed Kerstmis vieren als je niet deelt in Zijn aandacht voor wie geen kansen krijgt, in Zijn zorg voor het gekwetste leven, in zijn barmhartigheid voor de kleine en weerloze mens. Als we ons hart sluiten voor Zijn boodschap, branden al onze kaarsen en kerstlichtjes tevergeefs. Als ik er echter mee voor zorg

dat Gods menslievendheid zichtbaar kan worden onder de mensen, als ik - in Zijn naam - een teken van hoop en vrede wil zijn, dan pas wordt het een zàlig Kerstfeest.

Aan jullie allen, beste parochianen, wens ik een vrede-volle Kerst en alle goeds voor het nieuwe jaar!

Nativity
John Meng-Frecker, Amerika

Kerkbalans 2025 Geef vandaag voor de kerk van morgen !!

Van 11 t/m 25 januari doet onze parochie mee aan de Actie Kerkbalans 2025. Tijdens deze actieperiode zullen we u als kerkleden om een financiële bijdrage vragen, zodat we ook in 2025 kunnen doen waar we als kerk voor staan.

Het thema van de Actie is net als vorig jaar 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'.

Want ook in de toekomst willen we als kerk van betekenis zijn voor mensen die verdieping en ontmoeting zoeken. Uitnodigend zijn voor jonge mensen die hun leven nog voor zich hebben en zoekende zijn naar spirituele zingeving.

Wat is Kerkbalans?

Kerkbalans is een gezamenlijke actie van de Rooms-Katholieke Kerk, de Protestantse Kerk, de Oudkatholieke Kerk van Nederland, en sinds 2018, de Evangelische Broedergemeente. Al sinds 1973 werken de kerkgenootschappen samen in de Actie Kerkbalans en doen zo een beroep op de plaatselijke geloofsgemeenschappen voor een financiële bijdrage. Jaarlijks vragen zij hun leden in de tweede helft van januari een financiële bijdrage te leveren aan hun eigen plaatselijke kerk.

De kerk krijgt géén subsidie. Onderhoud van het kerkgebouw, energieverbruik, verzekeringen, het personeel, missionaire en maatschappelijke projecten kosten geld. Daarom is er de Actie Kerkbalans.

De kerk

We komen samen in de kerk om elkaar te ontmoeten en om te bidden, om te vieren en te rouwen, om te zingen en te luisteren.

We willen God ontmoeten en ons geloof verdiepen. We willen gastvrij en uitnodigend zijn voor jong en oud - voor de huidige en de volgende generaties. We willen omzien naar elkaar en naar de mensen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Maar, kerk-zijn kost geld. Uw bijdrage doet er dus toe.

Wilt u ons helpen om de kerk in Amsterdam West in stand te houden? Doe dan mee aan de actie kerkbalans! We hebben uw steun nodig! De financiële bijdrage van onze leden is noodzakelijk om te kunnen bestaan.

Vandaar dat we onze parochianen ieder jaar om een bijdrage vragen.

Dankzij uw bijdrage kunnen we onze belangrijke taken blijven vervullen!

U kunt uw bijdrage overmaken op rekening

NL 55 INGB 0004851455

ten name van 'Kerkbijdrage RK Parochie Emmaüs'.

Door vandaag te geven, kan de kerk blijven doen waar ze al eeuwenlang voor staat. Op naar de kerk van morgen!

Geef slim Uw bijdrage aan kerkbalans is (deels) aftrekbaar van de belasting.

U leest hier alles over op www.kerkbalans.nl

ACTIE KERKBALANS 2025

Adventsactie van 30 november t/m 22 december 2024: voedzame gewassen voor gezonde families

Op veel plaatsen in de wereld hebben ouders moeite om voor voldoende voedzaam voedsel te zorgen voor hun gezin. Vooral jonge kinderen zijn echter kwetsbaar voor chronische ondervoeding, wat levenslange gevolgen kan hebben. Lokale partners van Adventsactie leren families traditionele, lokale landbouwmethodes. De oude technieken zorgen voor een gezonde bodem, een rijke oogst en voedzame, biologische gewassen.

Wat is er aan de hand?

Monocultuur, kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen tasten de bodem en de biodiversiteit aan. Landbouw op deze percelen brengt steeds minder op. Ook de kwaliteit van de oogst komt onder druk te staan: de gewassen bevatten minder belangrijke voedingsstoffen. Dat heeft grote gevolgen voor de gezondheid van de mensen die ervan leven. Mensen die langere tijd voedsel eten met onvoldoende goede bouwstoffen, raken chronisch ondervoed.

Wat doet Adventsactie?

Dit jaar steunt Adventsactie partners die gezinnen leren hoe ze zelf gezonde, voedzame gewassen kunnen telen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de traditionele – vaak vergeten – lokale landbouwmethoden.

Superfood tegen ondervoeding in Indonesië

Op West-Flores leven boeren in afgelegen

gemeenschappen. Door gebrek aan water kunnen ze echter nauwelijks genoeg voedsel verbouwen. Ze maken kennis met sorghum, een oude graansoort die zeer voedzaam is, snel groeit en weinig water nodig heeft. De boeren leren hoe ze sorghum kunnen verbouwen, ontvangen zaden én leren hoe ze er gezonde gerechten mee kunnen bereiden voor hun kinderen.

Voorouderlijke landbouwmethode in Guatemala

Onze partner in Guatemala leert de boeren hun land bewerken volgens de methode die hun voorouders 5000 jaar geleden ontwikkelden: het milpa-systeem. Daarbij bewerkt de gemeenschap gezamenlijk een stuk grond gedurende twee jaar. Daarna ligt de grond acht jaar braak. Het milpa-systeem omvat drie gewassen: maïs, bonen en pompoenen, de drie zusters genoemd. Samen zorgen ze voor een compleet dieet van koolhydraten, eiwitten en vitamines.

In de kerken van onze parochie staat de bus/ton klaar voor uw gift. U kunt ook geld overmaken op rekeningnummer **NL89 INGB 0653 1000 00** t.n.v. **Adventsactie**.

Nieuwe encycliek van paus Franciscus: *Dilexit Nos*

Op 24 oktober jl. is de vierde encycliek van paus Franciscus gepubliceerd: *Dilexit Nos* ('Hij heeft ons liefgehad'). Het is zijn meest filosofische en poëtische rondzendbrief tot nu toe – maar hij biedt ook sleutels om Franciscus' eerdere maatschappijkritiek te begrijpen. Eerder uitgegeven encyclieken van paus Franciscus zijn *Lumen Fidei* (Licht van het geloof; 2013, in samenwerking met paus Benedictus XVI), *Laudato Si'* (Zij geprezen (mijn Heer), 2015) en *Fratelli tutti* (over broederlijkheid en sociale vriendschap, 2020).

Encycliek *Dilexit Nos*

Op het eerste gezicht lijkt *Dilexit Nos* ('Hij heeft ons liefgehad') de minst 'sociale' encycliek die Franciscus ooit geschreven heeft. Waar *Laudato Si'* (2015) en *Fratelli Tutti* (2020) nog volledig in de lijn van pauselijke geschriften paste die in 1891 begon met *Rerum Novarum* van Leo XIII – waarin prangende maatschappelijke ontwikkelingen in het licht van de katholieke leer worden bekeken – daar lijkt deze brief over het Heilig Hart van Jezus veel meer een puur geestelijke overdenking.

In deze encycliek richt Franciscus zich vooral tot de eigen katholieke achterban. *Dilexit nos* lijkt op een geestelijk testament dat getuigt van zijn liefde voor gewone volksdevotie of op een minicursus spiritualiteit waarbij de paus vertrekt vanuit de Bijbel en tevens te rade gaat bij tal van geestelijke auteurs zoals Augustinus, Bonaventura, Ignatius van Loyola, Johannes van het Kruis, Franciscus van Sales, John Henri Newman, Thérèse van Lisieux, Romano Guardini, Karl Rahner en Charles de Foucauld.

Tóch een sociale encycliek

Dilexit nos kan gelezen worden als de spirituele evenknie van Franciscus' derde encycliek *Fratelli Tutti* van oktober 2020. Die handelde over alle dramatische ziekten en wonden van deze tijd: de vele oorlogen en conflicten, de toenemende ongelijkheid, de klimaatrampen, en ook nog eens het nationalisme, het populisme en het individualisme die de wereld verzieken. De paus zocht toen vanuit broederlijkheid en solidariteit naar (vaak politieke) remedies voor al die kwalen. In zijn nieuwe encycliek focust de paus vooral op de innerlijke bekering die nodig is om een verandering op gang te brengen als oplossing voor deze problemen.

Devotie tot het Heilig Hart

Na een Bijbelse uitdieping van de beeldspraak van het hart, volgt een uitvoerige theologische uiteenzetting over de devotie tot het Heilig Hart van Jezus. Maar ook een expliciete aanmoediging tot allerlei traditionele (volks)devotiepraktijken, zoals de zogeheten devotie van de eerste vrijdag van de maand en de eucharistische aanbidding. De devotie tot het Heilig Hart is historisch gezien eigenlijk altijd een tegenbeweging geweest. Tegen een maatschappij die inderdaad 'harteloz' werd, verhardde, verruwde, en steeds minder begrip en tolerantie kon opbrengen voor de barmhartige boodschap van het Evangelie.

We bevinden ons, schrijft Franciscus, "vandaag de dag op een krachtige golf van secularisatie die een wereld probeert op te bouwen die vrij is van God. In onze samenlevingen zien we ook een verspreiding van diverse vormen van religiositeit die niets te maken hebben met een persoonlijke relatie met de God van liefde, maar nieuwe manifestaties zijn van een ontlichaamde spiritualiteit".

De encycliek is een katholiek antwoord op een steeds vluchtigere wereld, die zich niet meer richt op eeuwige waarden en waarheden, en daardoor haar hart dreigt te verliezen.

Paus Franciscus bidt bij een beeld van het Heilig Hart van Jezus tijdens zijn bezoek aan Bahrein in november 2022.
Foto: bron kn.nl (CNS - Vatican Media)

Bronnen

- www.vatican.va/content/francesco/en/encyclicals/documents/20241024-enciclica-dilexit-nos.html
- www.kn.nl/verdieping/analyse/dilexit-nos-de-pauselijke-tegenbeweging-van-het-heilig-hart/
- www.otheo.be/artikel/emmanuel-lierde-paus-wil-hartelijkheid-injecteren-hardvochtige-wereld

2e Sessie Synodale Vergadering te Rome afgerond Hoe nu verder?

Aan het einde van de tweede zitting van de 16e gewone algemene Bisschoppensynode 'Voor een synodale Kerk: *communio, participatio, missio*' is op zaterdag 26 oktober het slotdocument gepresenteerd. Het document werd met uiteenlopende meerderheden voor alle paragrafen door de stemgerechtigde deelnemers, onder wie mgr. Hoogenboom uit Nederland, goedgekeurd. Paus Franciscus heeft ervoor gekozen om géén apostolische exhortatie te schrijven na de synode, maar noemde het slotdocument een geschenk aan het volk van God. **Bron:** www.kn.nl/nieuws/synode/tevredenheid

Bisschoppen, religieuzen en leken samen aan het werk tijdens de 2e sessie van de Synodale Vergadering te Rome

Tevredenheid over synode, en nu naar de praktijk: 'Leken en clerici moeten samen op pad'

De volgende fase

Nu de afsluitende bijeenkomst van de synode over synodaliteit erop zit en er een slotdocument ligt, is het tijd voor de volgende fase. Drie reacties op het slotdocument en hoe dat handen en voeten moet krijgen. "Het synodale proces heeft hoop gegeven voor de toekomst."

Karin Bornhijm, Monique de Witte-van den Haak en Ted Hoogenboom

Lekendominicaan Karin Bornhijm benadrukt de veranderingen die synodaliteit vereist. "Het allerbelangrijkste is dat leken en clerici in samenspraak met elkaar op pad moeten gaan", zegt ze. De weg naar deze verandering is volgens

haar niet eenvoudig, vooral in een cultuur die gewend is aan direct debat. "Onze Nederlandse cultuur is snel geneigd tot discussiëren", merkt ze op. "Wanneer er stilte valt, voelen de meeste mensen zich ongemakkelijk. Terwijl het juist die stilte is die we moeten opzoeken en waarin we ook het gebed moeten zoeken." Deze verdieping vraagt om eerst te luisteren en dan pas te reageren. In de huidige context van krimp is synodaliteit volgens Bornhijm extra waardevol. "In de krimpende Kerk in Nederland is het belangrijk om echt samen op pad te gaan en niet te snel te denken: 'laat maar.'" Deze nieuwe manier van kerk-zijn vraagt om geduld en wederzijds begrip, zelfs wanneer de dialoog soms moeizaam verloopt. Het grote werk van verandering begint nu pas. Samen de documenten lezen en reflecteren kan een eerste stap zijn: "Lees het slotdocument met elkaar en kijk waar het ons helpt in het missionair kerk-zijn."

"Ik raad iedereen aan om synodale avonden te organiseren, het slotdocument samen te lezen en te ontdekken waar dit ons helpt in het missionair kerk-zijn."

Monique de Witte-van den Haak, juriste, gespecialiseerd in arbeidsverhoudingen bij de overheid, ziet een "knap" slotdocument met "diepere lagen". "Je leest dat er goed gezocht is naar manieren om wijzigingen aan te brengen in hoe je met elkaar tot beslissingen komt. Het hiërarchische model wordt doorbroken. Dat heeft de paus ook gedaan door het document te adopteren en niet zelf nog een exhortatie te schrijven. Hij laat zien hoe je als eindverantwoordelijke synodaal kan zijn."

Hulpbisschop Ted Hoogenboom is blij dat nu ook ouderen worden genoemd in het slotdocument. Het document zal ná vertaling vanuit het Italiaans voor bestudering aan allen worden verspreid.

Motto Heilig Jaar 2025: 'Pelgrims van de hoop'

In de aanloop naar het Heilig Jaar 2025 deed paus Franciscus, op 9 mei jl. op het feest van de Hemelvaart van de Heer, een beroep op christenen om vreugdevolle herauten van hoop te worden in een wereld die getekend wordt door angst en wanhoop. Het Heilig Jaar (Jubeljaar) zal beginnen met de opening van de Heilige Deur in de Sint-Pietersbasiliek op 24 december a.s. en zal eindigen op 6 januari 2026, het feest van Driekoningen.

Bron tekst en foto's: www.kn.nl/inspiratie/in-beeld/mensen-hebben-waarheid-goedheid-en-hoop-nodig-zegt-paus

Het **logo van het Heilig Jaar** toont vier gestileerde figuren die de hele mensheid verbeelden vanuit de vier hoeken van de aarde. Ze omhelzen elkaar, wat wijst op de solidariteit en broederschap die volkeren moeten verenigen. De eerste figuur houdt zich daarbij vast aan het Kruis. De onderliggende golven geven weer dat de pelgrimstocht van het leven niet altijd over rustige wateren gaat. De hoop in het logo is verbeeld door het anker waar het kruis aan de onderkant in overgaat.

Heilig Jaar - document *Spes Non Confundit* file:///C:/Users/oppen/Downloads/20240625_Bul_Spes_non_confundit.pdf

De viering werd voorafgegaan door een formele ceremonie in het marmeren atrium voor de Heilige Deur van de basiliek, waarbij de paus de 'bul van indictie', *Spes Non Confundit* ('Hoop stelt niet teleur'), vrijgaf waarin het Heilige Jaar 2025 werd uitgeroepen.

De deur, die bestaat uit 16 bronzen panelen waarop episodes uit zowel het Oude als het Nieuwe Testament staan afgebeeld, werd omringd door een lange krans van gele en witte bloemen. Ongeveer 200 hoogwaardigheidsbekleders – kardinalen, bisschoppen, religieuzen, diplomaten en anderen – zaten in het atrium aan weerszijden van de paus.

Het Heilig Jaar is bedoeld om de gelovigen te helpen hun relatie met Jezus te verdiepen, "de 'deur' van verlossing, die de Kerk de opdracht heeft altijd, overal en aan allen te verkondigen als 'onze hoop'", aldus het document.

Foto links:

Mgr. Leonardo Sapienza leest passages voor uit het document van paus Franciscus tijdens de ceremonie voor de Heilige Deur

Foto rechts:

De paus overhandigde tijdens de ceremonie een kopie van de bul aan diverse hoogwaardigheidsbekleders zoals aan kardinaal Robert Prevost

Christelijke Hoop

In zijn preek benadrukte de paus de unieke aard van de christelijke hoop, die "gebaseerd is op Christus die stierf en opstond" en die "we willen vieren, overdenken en verkondigen aan de hele wereld in het komende jubileum". Christelijke hoop is een geschenk "dat onvergankelijk, onbezoedeld en onverderfelijk is", zei hij, en "het ondersteunt de reis van ons leven, zelfs wanneer de weg die voor ons ligt bochtig en vermoeiend lijkt".

Iedereen heeft hoop nodig, vervolgde de paus. Hoop is nodig waar mensen alleen geven om het hier en nu, voor hen die verstrikt zijn in individualisme of "die angstig naar de toekomst kijken". "Hoop is nodig voor Gods schepping, ernstig beschadigd en verminkt door menselijk egoïsme", zei hij.

"Moge de Heer, opgestaan uit de dood en ten hemel gevaren, ons de genade schenken om de hoop te herontdekken", bad paus Franciscus, en "om hoop te verkondigen en hoop op te bouwen."

Project van *De Kunst van het samen leven in de Boomkerk*

De Kunst van het samen leven

Dit is een maatschappelijk (dialog)platform met meer dan twintig jaar ervaring dat zich inzet om de kunst van het samenleven te bemoedigen en te leren verstaan.

Zij zet zich in om ontmoeting mogelijk te maken tussen mensen die elkaar anders niet zullen ontmoeten. Zo werkt zij aan het versterken van de verbinding tussen iedereen in de samenleving. Zij wil bouwen aan duurzame relaties en samenwerkingen, waarin ook verdieping plaats kan vinden. Om dit te kunnen doen organiseert zij het

hele jaar door verschillende projecten en evenementen. Zo worden jaarlijks activiteiten georganiseerd rondom de Ramadan, op de Internationale Vrouwendag (8 maart), op de Internationale dag van Samenleven in Vrede (16 mei), op Burendag (4e zaterdag in september), tijdens de Week tegen de Eenzaamheid (eind september-begin oktober) en rond de Kerstdagen.

Daartussendoor organiseert zij ook ad hoc activiteiten. Bij alle activiteiten zijn partners betrokken zoals het Oranjefonds. Tot nu toe werkt zij met 20 partners. **Meer info:** kunstvanhetsamenleven.nl/

EBRU-KUNST

Kunst- en Cultuurevenement EBRU

Wij verwelkomen u onze gewaardeerde gasten, op het kunstevenement dat wij organiseren als Stichting Burgerhart Amsterdam.

KUNSTENAAR: MUHAMMER US

PROGRAMMA

15.00 - Inloop
15.00 - 15.15 - Welkomstwoord
15.15 - 17.30 - Programma/Workshop

• Inclusief Drinkjes en Hapjes

15.12.2024

BOOMKERK AMSTERDAM
ADMIRAAL DE RIJLITERWEG 406, 1055 ND AMSTERDAM

Volg ons op Instagram www.kunstvanhetsamenleven.nl/
@kunstvanhetsamenleven

Stichting Burgerhart Amsterdam

Ebru is een soort papierkunst gemaakt met water en verf die tijdens de Ottomaanse periode tot op de dag van vandaag bewaard is gebleven. In de Ebru-kunst komt de verbeelding van het individu op de voorgrond. Ebru is een kunst die in de oudheid werd beoefend om de omslagen van verschillende boeken te versieren, en veel mensen verdienen hun brood met deze kunst. Maar tegenwoordig is de kunst van het marmieren een kunst geworden die alleen als hobby wordt beoefend.

Locatie: de Boomkerk
Datum: zondag 15 dec
Inloop: 15.00 uur
Workshop: 15.15-17.30 uur

Klein adventsconcert in de Boomkerk

Op **zondag 8 december** om **15.30 uur** is er een klein adventsconcert in de Boomkerk.

Met medewerking van een vrij vocaal ensemble en Bart Klijnsmit op het orgel.

Prachtige intieme advents- en kerstmuziek van o. a. Bach, Tavener, Beamish, enz. Ook wordt een mooi gregoriaans Magnificat gezongen.

De toegang is gratis. U bent van harte uitgenodigd!

ACTIVITEITEN:

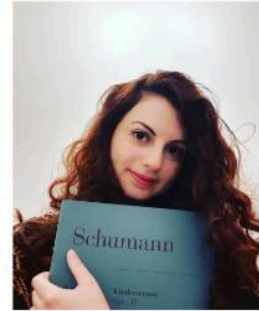
Concerten in de Vincentiuskerk

MAUS
AROCHE
CONCERTEN
AMSTERDAM

Vrienden van Vincent - concerten in de Vincentiuskerk

Op 15 december organiseren we een mooi **Kerstconcert** waarbij u allemaal van harte welkom bent, met onder andere pianiste Marzia Hudajarova. We sluiten daarmee een zeer succesvol jaar af met zeven goed bezochte en inspirerende concerten. Voor het nieuwe jaar zijn we in gesprek met meerdere musici, oude bekenden en nieuw talent. Ik zie het als een zeer dankbare taak om de Vrienden van Vincent al meer dan acht jaar te mogen organiseren in de Vincentiuskerk.

We hebben ups en downs gehad. De coronaperiode heeft tijdelijk geleid tot minder bezoekers, en daarbij ook minder inkomsten. Het leek alsof de onzekerheid van het bestaan die we allemaal ervoeren ook een effect had op de donaties. En juist die zijn zo belangrijk omdat ze ervoor zorgen dat we getalenteerde musici kunnen blijven aantrekken. Het zag er zelfs even naar uit dat we moesten stoppen. Gelukkig zijn we voorlopig weer uit de brand. De mensen die dit mogelijk heb gemaakt, donateurs en enthousiast publiek, ben ik zeer erkentelijk.

Dit jaar lijken we een mooie stijgende lijn in te hebben gezet, wat vertrouwen geeft in de toekomst. We hebben veel mensen blij gemaakt, met concerten van Frederic Voorn, die zijn rentree in de Vincentius maakte, Thomas Jaspers en zijn kornuiten die zorgen voor wat uitdagend geluid, en vorige maand het duo Spirit Sugar. Een greep uit ons rijke aanbod van 2024.

U kunt alvast de volgende data noteren. Ze zijn nog niet allemaal ingevuld, dus hou de website, Facebook of de nieuwsbrief in de gaten!

15 december 2024 - Marzia Hudajarova e.a. - Kerstconcert

16 maart 2025 - V.v.V. concert

13 april 2025 - Concert met Jeroen Pijpers (piano) & Irina Trajkovska (viool)

11 mei 2025 - V.v.V. concert

15 juni 2025 - V.v.V. concert

De concerten beginnen om **half 2**. Via vvvconcert@gmail.com hou ik u graag op de hoogte van de concerten. U kunt zich daarvoor aanmelden. U kunt ook de website van RK Amsterdam West in de gaten houden, of Facebook. Op dat laatste plaats ik ook fragmenten van de concerten.

Ik wens u mooie feestdagen!

Matthias

Leesgroep in de Vincentiuskerk

We lezen *Wat de liefde doet*, deel 2, van Soren Kierkegaard.

De bijeenkomsten worden gehouden op **maandagavond** op de volgende data:

6 januari, 3 februari, 3 maart en 7 april 2025.

Locatie: Vincentiuskerk, Jacob van Lennepkade 211

Tijd: **19.30 uur**

Begeleiding: pater Henk Janssen en Nagy Badir

VIERINGEN

aanvang vieringen: Boomkerk om 9.30 uur, overige kerken om 11.00 uur, tenzij anders aangegeven

Kerk	Voorganger	Soort viering
zondag 8 december, Tweede Zondag van de Advent		
Boomkerk	één van de paters Salesianen	eucharistieviering
Augustinuskerk	één van de paters Salesianen	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pater Henk Janssen wp	eucharistieviering
zondag 15 december, Derde Zondag van de Advent, Zondag 'Gaudete'		
Boomkerk	één van de paters Salesianen	eucharistieviering
Augustinuskerk	pater Rob Hoogenboom ofm	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pater Frans Mulders sma	eucharistieviering
zondag 22 december, Vierde Zondag van de Advent		
Boomkerk	Henk Janssen wp	eucharistieviering
Augustinuskerk	pater Paul Clement osa	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pastor Uschi Janssen	WoCo-viering
dinsdag 24 december, Heilige Kerstavond en Kerstnacht		
Boomkerk, 19.00 uur	pater Wilfried Wambeke sdb	Kerstnachtviering, met Franciscuskoor
Augustinuskerk, 19.30 uur	pater Frans Gerritsma ofm	Kerstnachtviering
Vincentiuskerk, 19.00 uur	pater Henk Janssen wp	Kerstnachtviering, met Vincentiuskoor
woensdag 25 december, Eerste Kerstdag		
Boomkerk	pater Simon Nongrum sdb	eucharistieviering
Augustinuskerk	pater Andy Jebarus sdb	eucharistieviering, Orgelmesse in C, Mozart
Vincentiuskerk	pater Henk Janssen wp	eucharistieviering
donderdag 26 december, Tweede Kerstdag		
Boomkerk, 9.30 u	pater Andy Jebarus sdb	eucharistieviering in de kapel
zondag 29 december, H. Familie, Jezus, Maria, Jozef		
Boomkerk	pater Henk Janssen wp	eucharistieviering
Augustinuskerk	dr. Alfons Jaakke pr	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pater Gerard Noom sma	eucharistieviering
woensdag 1 januari 2025, Nieuwjaarsdag, H. Maria, Moeder van God		
Boomkerk, 09.30 u	pater Andy Jebarus sdb	eucharistieviering in de kapel
Augustinuskerk, 11.00 u	pater Henk Janssen wp	eucharistieviering
Vincentiuskerk, 11.00 u	Gebedsdienst of zo mogelijk een eucharistieviering	
zondag 5 januari, Openbaring des Heren		
Boomkerk	pater Wilfried Wambeke sdb	eucharistieviering
Augustinuskerk	pater Henk Janssen wp	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pater Luc Sermeus sdb	eucharistieviering
zondag 12 januari, Doop van de Heer		
Boomkerk	pater Andy Jebarus sdb	eucharistieviering
Augustinuskerk	pater Andy Jebarus sdb	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pater Henk Janssen wp	eucharistieviering

Kerk**Voorganger****Soort viering**

	zondag 19 januari, Tweede zondag door het jaar	
Boomkerk	pater Wilfried Wambeke sdb	eucharistieviering, <i>met Franciscuskoor</i>
Augustinuskerk	pater Frans Gerritsma ofm	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pater Frans Mulders sma	eucharistieviering

	zondag 26 januari, Derde zondag door het jaar	
Boomkerk	nog niet bekend	eucharistieviering
Augustinuskerk	pater Paul Clement osa	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pater Gerard Noom sma	eucharistieviering

	zondag 2 februari, Opdracht van de Heer	
Boomkerk	pater Simon Nongrum sdb	eucharistieviering
Augustinuskerk	pater Henk Janssen wp	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pater Wilfried Wambeke sdb	eucharistieviering

	zondag 9 februari, Vijfde zondag door het jaar	
Boomkerk	pater Wilfried Wambeke sdb	eucharistieviering
Augustinuskerk	pater Paul Clement osa	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pater Henk Janssen wp	eucharistieviering

	zondag 16 februari, Zesde zondag door het jaar	
Boomkerk	pater Simon Nongrum sdb	eucharistieviering, <i>met Franciscuskoor</i>
Augustinuskerk	pater Frans Gerritsma ofm	eucharistieviering
Vincentiuskerk	pater Frans Mulders sma	eucharistieviering

	zondag 23 februari, Zevende zondag door het jaar	
Boomkerk	pater Henk Janssen wp	eucharistieviering
Augustinuskerk	pater Luc Sermeus sdb	eucharistieviering
Vincentiuskerk	dr. Alfons Jaakke pr	eucharistieviering

	zondag 2 maart, Zevende zondag door het jaar	
Boomkerk	pater Wilfried Wambeke sdb	eucharistieviering
Augustinuskerk	pater Henk Janssen wp	viering, met askruisje
Vincentiuskerk	pater Andy Jebarus sdb	viering, met askruisje

	woensdag 5 maart, Aswoensdag	
Boomkerk, 19.00 u	pater Andy Jebarus sdb	viering met askruisje
Augustinuskerk	geen viering	Askruisje op zondag 9 maart
Vincentiuskerk	geen viering	Askruisje op zondag 9 maart

**BEZINNINGSDAG in de BOOMKERK
op zaterdag 14 december 2024**

Koffie om 10.00 uur. Om 10.30 uur: de bekering van de profeet JONA.
Eucharistieviering om 12.30 uur en lunch om 13.15 uur. Welkom!
Aanmelden bij pater Andy: andy.jebarus@donbosco.nl

De opbrengst van de collecte MISSIO (Wereldmissiemaand) voor de eilanden Carterets en Bougainville van Papoea-Nieuw-Buinea is € 240,00. Hartelijk dank voor uw bijdragen!

Sam's Kledingactie heeft 69 kilo opgebracht!

Orkest David de Goede keert terug naar de Augustinuskerk

In de afgelopen maand september heeft het orkest van David de Goede in de Augustinuskerk gerepeteerd. Op woensdag 18 september hebben zij een generale repetitie gehouden waarvoor onze Parochianen waren uitgenodigd. Het was een waar feest om een orkest van ca. 60 mensen zo van dichtbij te zien en horen spelen.

Verleden week heeft dirigent David de Goede aangegeven volgend jaar weer van onze kerk gebruik te willen maken voor een vijftal repetities.

Deze repetities vinden plaats in de maand januari met een generale repetitie gepland op dinsdagavond 4 februari. Ook deze keer zijn wij van harte uitgenodigd om hiervan getuige te zijn.

Noteert u daarom nu al in uw agenda voor 2025: **dinsdag 4 februari om 19.00 uur** generale repetitie voor alle muzikliefhebbers!!

Hans Simis

Vieringen op weekdays:

Boomkerk, weekvieringen in de kapel, ingang Van Gentstraat 21

dinsdag	15.00 uur, Rozenkransgebed
woensdag en vrijdag	9.30 uur, eucharistieviering
woensdag na de viering:	uitstelling H. Sacrament (tot 10.30 uur)

Na de eucharistievieringen is er koffie en thee!

Augustinuskerk:

donderdag 1x/maand	11.00 uur, oecumenische viering, op 16 jan, 20 febr. <i>Inloop 10.30 u</i>
--------------------	--

Vieringen Parochie Nossa Senhora de Fátima (Portugeestalige parochie)

Boomkerk

zondag	11.30 uur, eucharistieviering 13.00 uur, Rozenkransgebed door het Maria Legioen
dinsdag	19.00 uur, Rozenkransgebed (mannen), in de kapel
woensdag	19.00 uur, Rozenkransgebed (Charismatische groep), 's zomers in de kerk, 's winters in de kapel, 19.30 uur, aansluitend gebedsviering

Spreekuren pastor:

Pastor Andy Jebarus sdb (salesiaan): ná de eucharistieviering in de Boom op woensdag of vrijdag kan met de pastor een afspraak voor een persoonlijk gesprek gemaakt worden. De pastor is op woensdag en vrijdag van 9.00-12.00 uur in de Boom/pastorie aanwezig. Ook kan pastor Andy worden gebeld voor een afspraak; zijn telefoonnummer is 06 26 84 13 41.

Terugblik op het Augustinusfeest in de Augustinuskerk

Op zondag 10 november j.l. hebben wij als Augustinusgemeenschap weer ons jaarlijkse Augustinusfeest gevierd. De dag begon met een feestelijke eucharistieviering met voorganger, de Augustijn pater Paul Clement, en met medewerking van een projectkoor bestaande uit 12 personen.

Gezongen werd de Missa in C van Wolfgang Amadeus Mozart.

Na de viering was er een lunch en om 14.00 uur een concert in de kerk voor orgel en piano. De uitvoerenden waren Gijs en Kelly Raeven-Kessies die werken speelden van Bach, Beethoven, Brahms, Dvorak en Rachmaninoff.

Links:
Gijs Raeven en Kelly spelen solo en quatre-main op de piano.

Rechts:
Gijs speelt op het monumentale Cavaillé-Coll orgel uit 1881.

Na het concert was er voor iedereen een drankje en een hapje waarvan dankbaar gebruik werd gemaakt. Al met al was het weer een zeer geslaagde dag en ging de laatste gast tegen 17.00 uur naar huis.

Al is onze gemeenschap qua aantal kerkgangers geslonken, mede door de Coronacrisis, zo'n dag geeft toch weer de nodige inspiratie voor de nabije toekomst en moed om in deze moeilijke tijden met het 'kerkenwerk' door te gaan.

Hans Simis

Terugblik Allerzielen-viering op 2 november in de Boomkerk

Allerzielen-viering in samenwerking tussen de Boom en de Fatima kerk. De voorganger was pater Simon Nongrum en werd bijgestaan door een Angolese priester die het evangelie in het Portugees heeft gelezen.

Iedereen mocht naar voren komen om een kaarsje voor een dierbare overledene op te steken en een witte roos in de vaas te doen.

De opkomst was heel goed. Het was een prachtige dienst en waarschijnlijk zal in de toekomst meer samenwerking plaatsvinden.

Lucia Grunberg

ADVENTS-GROEP in de Vincentiuskerk

Tijdens de Advent wordt in de Vincentiuskerk een uitwisselingsgroepje gevormd voor degene die de retraite volgt van "Samen onderweg" dat uitgaat van de Jezuïeten. Het is dus van belang dat degene die mee wil doen de Adventsretraite volgt van de Jezuïeten. Hij/zij moet zich eerst daar aanmelden zodat hij/zij elke dag een bezinningsmail krijgt in zijn/haar mailbox. In het vorige nummer van ons parochieblad kunt u meer informatie vinden over de adventsretraite van de Jezuïeten.

Vandaaruit komt de Advents-groep *wekelijks* bij elkaar. Er wordt gestart op de *éérste* dinsdag van de Advent, dat is **dinsdag 3 december** in de Vincentiuskerk onder leiding van Zr. Zoë van **15:00 16:30 u.**

Het is de eerste keer dat dit wordt georganiseerd in de Vincentiuskerk. U bent van harte welkom!

Terugblik installatie pater Wilfried Wambeke sdb

Zoals in het vorig nummer van ons parochieblad aangekondigd is op zondag 10 november 2024 salesiaan Wilfried Wambeke officieel aangesteld als pastoor-moderator van twee grote parochies in Amsterdam: de Emmaüsparochie in Amsterdam-West en de parochie De Vier Evangelisten in Amsterdam Nieuw-West. Hieronder treft u de tekst aan van deze gebeurtenis van de website van Don Bosco: <https://donbosco.nl/nieuws>

Deze plechtige gebeurtenis vond plaats tijdens een eucharistieviering, voorgedaan door E.H. Eric Fennis, deken van Amsterdam. Meer dan 200 mensen waren hierbij aanwezig, waaronder opvallend veel jonge mensen en gezinnen met kinderen, wat de dynamische geest van deze gemeenschappen weerspiegelt.

Salesiaanse medebroeders

Samen met zijn salesiaanse medebroeders Andy, Simon en Luc, die eveneens 'in solidum' zijn benoemd (wat betekent dat zij gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen), zal Wilfried Wambeke zich inzetten voor de pastorale zorg in deze grote parochies. Deze twee gemeenschappen omvatten samen een enorm gebied met ongeveer 310.000 inwoners – ongeveer een derde van alle Amsterdammers. Binnen deze diverse populatie vormt de katholieke gemeenschap een minderheid, wat de missie van de priesterequipe uitdagend maar betekenisvol maakt.

Salesiaanse spiritualiteit

De priesters streven ernaar om in hun bediening de salesiaanse spiritualiteit uit te dragen. Dit betekent een bijzondere focus op gezinnen en jongeren, waarbij de parochies gastvrij willen zijn voor mensen van verschillende achtergronden, culturen, talen en religies. Vanuit het geloof dat alle mensen kinderen van God zijn, willen zij bijdragen aan een liefdevolle gemeenschap.

Deze nieuwe aanstelling markeert een belangrijke stap en onderstreept de ambitie van de kerk om relevant te blijven in een multiculturele en stedelijke context.

Na de plechtige eucharistieviering was er nog een gezellig samenzijn, waarbij een ieder pater Wambeke kon feliciteren met zijn aanstelling en nader met hem kon kennismaken.

Een editie van het Benedictijns Tijdschrift, uitgegeven door de Sint-Adelbertabdij van Egmond, bevat een toespraak van de Indiase broeder Philip Pinto - hij werkt op de Filippijnen en was algemeen overste van de Christian Brothers tussen 2002 en 2014 - over 'het harnas afleggen'. Dat is een onderwerp waar ik het ook graag over mag hebben, dus ik was benieuwd. En wat reikt hij mooie gedachten aan.

ONTKIEMEN

Het is de bedoeling van ons leven, zegt Pinto, om lief te hebben en de liefde dwars door alles heen te laten ontkiemen in ons leven. Het woord 'ontkiemen' maakt al duidelijk dat het een pijnlijk proces kan zijn. Want de liefde waarover het hier gaat, gaat verder dan: 'Wat ben je toch leuk, ik hou van je'. En ook verder dan: 'Ach ik ben nu eenmaal een politiek dier, ik hou van de arena die de Tweede Kamer is'. De liefde waar we het hier over hebben, is de liefde die geboren wordt in ons als wij ons laten openbreken. Dat klinkt cryptisch, dus wacht, ik leg het uit aan de hand van iets alledaags: een verwijt aan jouw adres.

Neem dat plotse verwijt van iemand die je goed kent. Je weet dat er een kern van waarheid in zit. Je voelt dat die ander in bepaald opzicht gelijk heeft. 'Het klopt', besef je, 'ik ben niet aardig geweest', of: 'inderdaad, ik heb voorbij geleefd aan wat hij nodig had of vroeg'.

TWEE KANTEN

In elke burenruzie, in elke zaak waarin mensen tegenover elkaar staan, is er op zo'n moment alleen vrede mogelijk waar mensen in staat zijn toe te geven: 'Ik heb iets verkeerd gedaan'. Als het jou gebeurt dat iemand je iets verwijt en het verwijt doet pijn, ga er dan maar van uit dat wat er gezegd wordt op zijn minst ten dele terecht is. Wat doe je dan? De keus is beperkt, je kunt er maar twee kanten mee op.

De ene kant is je harnas aanhouden. Je blijft dan beleefd en zegt dat je het niet zo bedoelde. Je kunt zelfs toegeven dat je sommige dingen

*Hieruit ontspringt nieuw
leven tussen mensen*

anders had kunnen of moeten doen. Maar pas op, je kunt terwijl je het zegt toch gesloten blijven voor die ander.

BREKEN VAN JE HART

De tweede optie is werkelijk voelen en de pijn toelaten van het besef dat je een ander beschadigd hebt, of over het hoofd zag, of niet volledig serieus nam om wat voor reden dan ook. Dat toegeven, eerst voor jezelf en dan aan die ander, dat kost je, tja, het breken van je hart. Dat vraagt diep inademen en bereid zijn de pijn van je eigen fout te voelen en die toe te laten in jezelf. En daarna zeggen wat gezegd moet worden: 'Ik heb je tekortgedaan. Het spijt me.' Het zijn maar kleine woorden, maar ze vragen een grote buiging van je ego. En ego's houden niet van buigen, dus het is moeilijk. Dit zijn momenten waaraan grote behoefte is, want alleen zo kan er iets ontstaan van werkelijk liefhebben. Hieruit ontspringt nieuw leven tussen mensen.

LIEFDE DIE JE NIET IN DE HAND HEBT

In de verhalen over graankorrels die moeten breken om te kunnen ontkiemen, is dit precies waar het over gaat. Wil de liefde de ruimte kunnen krijgen, dan moet er in ons iets breken. Pas als je je hart werkelijk opent voor die ander kan er tussen mensen iets geboren worden. En dat 'iets' noemen wij dan Liefde. Dat is de liefde die we niet zelf in de hand hebben, maar die onder onze handen opkomt, als wij ophouden met de dingen vasthouden zoals ze waren. Leren liefhebben is kwetsbaar durven zijn, kwetsbaarheid omarmen. Een oud verhaal eigenlijk, maar altijd weer nieuw.

Maria van Mierlo vertaalt kloosterlijke spiritualiteit naar vandaag. Ze ontwikkelt retraiteprogramma's, is columnist en geestelijk begeleider. Ze helpt mensen om bij hun diepste verlangen te komen.

*‘Het spijt me’ –
kleine woorden,
maar ze vragen een
grote buiging van
het ego*

Deze column is overgenomen uit het Nederlands Dagblad, de kwaliteitskrant van christelijk Nederland. Ga voor meer verhalen naar www.nd.nl. U kunt voordelig kennismaken met het Nederlands Dagblad door de QR-code te scannen.

Zr. Zoë schrijft in deze column korte stukjes: gedeelde gedachten uit het leven gegrepen. Dat wat zij zoal meemaakt of ziet of wat haar bezig houdt.

Zr. Zoë is parochiaan en kerkt in de Vincentiuskerk.

Ze komt uit de Benedictijnse traditie. Zij is in 1993 in het benedictinessenklooster (Lioba) in Egmond ingetreden. In 1998 deed zij haar eeuwige professie aldaar en in 2011 kreeg zij vanuit Rome toestemming om buiten de slotmuren van het klooster te gaan werken.

In 2016 is zij als zuster overgegaan naar de Orde der gewijde maagden (Ordo Consecrationis Virginum). Hun werk bestaat voornamelijk binnen het apostolaat en het kerkgebeuren. Zij leven zelfstandig, en vallen onder de plaatselijke bisschop in hun bisdom. Zr. Zoë valt nu onder het bisdom Haarlem-Amsterdam.

Zij heeft gestudeerd aan het Titus Brandsma Instituut te Nijmegen voor geestelijke begeleiding/mystagogie.

Witte en zwarte schapen

Een herder was bezig zijn schapen te weiden, toen een voorbijganger zei: "Wat heeft u daar een prachtige kudde schapen. Mag ik u daar iets over vragen?"

"Natuurlijk", zei de schaapherder.

Zei de man: "Hoever zou u zeggen dat uw schapen elke dag lopen?"

"Welke, de witte of de zwarte schapen?"

"de witte schapen".

"Nou, de witte lopen ongeveer zes kilometer per dag".

"En de zwarte?"

"De zwarte ook".

"En hoeveel gras zou u zeggen dat ze elke dag aten?"

"Welke, de witte of de zwarte?"

"De witte".

"Nou de witte eten ongeveer twee kilo gras per dag".

"En de zwarte?"

"De zwarte ook".

"En hoeveel wol zou u zeggen dat ze elk jaar geven?"

"Welke de witte of de zwarte?"

"De witte".

"Nou ik zou zeggen dat de witte zo'n drie kilo wol geven bij iedere jaarlijkse scheerbeurt".

"En de zwarte?"

"De zwarte ook".

Dit wekte de nieuwsgierigheid van de voorbijganger.

"Mag ik u vragen waarom u de vreemde gewoonte heeft uw schapen telkens te onderscheiden in witte en zwarte wanneer u antwoord geeft op een vraag van mij?"

"Nou", zei de schaapherder, "dat spreekt eigenlijk vanzelf.

De witte zijn van mij, ziet u".

"Oh! En de zwarte dan?"

"De zwarte ook", zei de herder.

De menselijke geest maakt een onwijs onderscheid tussen dingen die Liefde ziet als Een.

Anthony de Mello sj

Zeven O-antifonen nemen ons mee naar Kerstmis

De periode vanaf 17 tot 24 december, de kerstnoveen, is bedoeld als een voorbereiding – in crescendo – op het hoogfeest van Kerstmis. In die periode wordt elke dag tijdens het avondgebed (de vespers) één van de zogenaamde O-antifonen gezongen voor en na de lofzang van Maria (het Magnificat). Ook in de wekdag-eucharistie krijgen ze in die periode (in licht gewijzigde vorm) hun plaats als vers vóór het evangelie (alleluiavers).

De O-antifonen zijn eeuwenoude Latijnse verzen waarmee we in de dagen vóór Kerstmis Christus aanroepen en uitzien naar zijn komst. De O-antifonen, zo genoemd naar de eerste letter, hebben allen eenzelfde structuur: een aanbeddende aanroeping tot Christus – telkens een titel uit het Oude Verbond die een heilsbelofte inhoudt – en een indringende smeekbede. Het gebruik van deze O-antifonen, ook wel *antiphonae majores* (grote antifonen) genoemd, is wellicht al in de vroege middeleeuwen ontstaan. Ze blijven tot vandaag een uitgelezen kans tot bezinning of gebed in voorbereiding op het kerstfeest.

O Sapientia - 17 december

O Wijsheid, voortgekomen uit de mond van de Allerhoogste; Gij doordringt alle dingen met mildheid en kracht. Kom nu en wijs ons uw wegen.

Spreuken 8: 1-6

O Adonāi - 18 december

O Adonāi, Heer van Israëls huis; Gij zijt aan Mozes verschenen in het brandend braambos en hebt hem de wet gegeven op de Sināi. Kom nu en bevrijd ons met sterke hand.

Deuteronomium 10: 16-22

O Radix Jesse - 19 december

O Wortel van Jesse, Gij zijt het teken waarop de volken hebben gewacht; voor U zullen koningen verstommen, de volken zullen tot U smeken. Kom nu en bevrijd ons, wacht niet langer meer.

Jesaja 11: 1-10

O Clavis David - 20 december

O Sleutel van David en scepter van Israëls huis; wat Gij opent, zal niemand meer sluiten, wat Gij sluit, zal niemand meer openen. Kom nu en bevrijd ons uit de kerker, uit de duisternis en de schaduw van de dood.

Jesaja 22: 20-22

O Oriens - 21 december

O Dageraad, afglans van het eeuwig licht en Zon der gerechtigheid. Kom nu en verlicht hen die in duisternis leven, die gezeten zijn in de schaduw van de dood.

Maleachi 4: 1-3

O Rex gentium - 22 december

O Koning der volkeren, zo lang verwacht; Gij hoeksteen die alles één maakt. Kom nu en red de mens die Gij uit aarde hebt gevormd.

Jeremia 10: 1-7

O Emmanuel - 23 december

O Emmanuel, onze wetgever en koning, verwachting der volkeren en hun Verlosser. Kom nu en red ons, Heer, onze God.

Jesaja 7: 14

Wanneer de hoofdletters van elk eerste (Latijnse) woord van achteren naar voren gelezen worden ontstaat het acrostichon: **ERO CRAS**, hetgeen betekent: **'morgen zal ik er zijn'**.

Een verwijzing naar 6 van de 7 aanroepingen vinden we terug in het bekende adventslied *O kom, o kom Immanuel* van de dichter-theoloog Willem Barnard.

Bronnen:

- www.kerknet.be/interdiocesane-commissie-voor-liturgie/artikel/zeven-o-antifonen-nemen-ons-mee-naar-kerstmis
- nl.wikipedia.org/wiki/O-antifoon

DON BOSCOFEEST op 31 januari 2025

De paters Salesianen willen graag wat extra bekendheid geven aan hun stichter, de heilige Don Bosco. Bezinningsdag over Don Bosco in de Pauluskerk op **zaterdag 18 januari 2025 van 10.00 tot 15.00 uur**. Iedereen welkom!

Aanmelden bij P. Wilfried: wilfried.wambeke@donbosco.nl

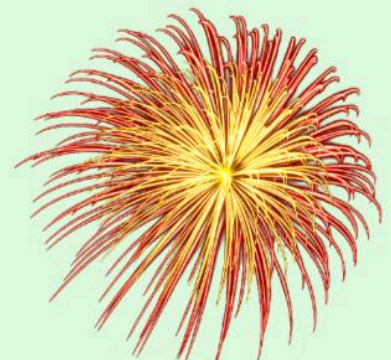
Op **vrijdag 31 januari 2025**, feestelijke eucharistieviering om 19.00 uur in de Pauluskerk. Daarna: gezellige feestavond! U bent van harte uitgenodigd om dit met ons mee te vieren.

pater Wilfried Wambeke

AFSCHEID NEMEN VAN HET OUDE JAAR
'T IS OMGEVLOGEN, EEN NIEUW JAAR LIGT KLAAR
HERINNERINGEN VAN ZOWEL VREUGDE ALS VERDRIET,
HET IS NIET TERUG TE DRAAIEN ZOIETS KAN NU EENMAAL NIET
ALS WIJ STRAKS HET NIEUWE JAAR VERWELKOMEN
MET AL ONZE VOORNEMENS EN DROMEN
DAT LIEFDE EN GEZONDHEID
OP UW PAD BLIJVEN KOMEN.

**EEN LIEFDEVOL
EN GEZEGEND
NIEUW JAAR**

FAMILIEBERICHTEN

Overleden:

26 september 2024 Johannes Wilhelmus Mattheus Bornhijm, 93 jaar

6 november 2024 Ida Maria de Veij - Duncker, 87 jaar

13 november 2024 Johanna Adriana Maria Bosma, 76 jaar

In dankbare herinnering

Hans Bornhijm

Hans werd in 1931 geboren als het derde en middelste kind van een banketbakkersgezin. Zijn jeugd op de Postjesweg leek onbezorgd te worden, maar de oorlog brak uit. Het waren moeilijke jaren, waarover hij bijna niet sprak.

Toen de oorlog voorbij was, ging Hans na de lagere school gelijk aan het werk. In het centrum van Amsterdam ging hij aan de slag bij de bank. Het gezinsleven was in zijn leven het belangrijkste en kwam vóór alles. Na zijn pensionering was er meer tijd voor het vrijwilligerswerk in de kerk.

Hij zette een nette bibliotheek met muziekstukken voor het Augustinuskoor op en hielp – naast zijn kosterswerk – Bep bij haar werk voor de MOV. Om het geloof steviger te voeden verdiepte hij zich met de Familia Augustiana in de teksten van Sint Augustinus.

Langzaam merkte hij dat zijn geheugen hem steeds vaker in de steek liet. De laatste twee jaren bracht hij door in een verzorgingshuis, waar hij liefdevol werd verzorgd. Het geloof is tot het laatst toe belangrijk voor hem geweest.

Hans is onder grote belangstelling op 4 oktober begraven op Sint Barbara. Dat hij nu mag rusten in Gods eeuwige vrede.

José Bosma

José overleed plotseling op 13 november jl. en kwam uit een gezin met 13 kinderen en was het 11e kind.

Omstreeks 1980 kwam José wonen op de Orteliuskade en kwam ze kerken in de Augustinusparochie; daar voelde ze zich al snel thuis. Ze deed meteen aan vrijwilligerswerk en dat werd snel meer. Ze maakte deel uit van de drukkersgroep (de zwarte hand), tikte en drukte vieringen en parochiebladen en hielp bij het rondbrengen. Ze was ook lid en vrijwilligster bij de Zonnebloem, de Reumavereniging, de M.O.V. (Missie, Ontwikkeling en Vrede) en koffiezetster na de zondagsviering. Ze verzorgde ook iedere week de bloemen, samen met Tineke Jesterhoudt voor de vieringen, rond en op het altaar en bij Maria. Ook lekker napraten na de viering daar hield ze van.

José hield van tuinieren en was gek op haar tuin. Ze genoot ook van dagjes weg en dat deed ze geregeld met een aantal parochianen.

José is onverwachts niet meer wakker geworden en dat was een enorme schok en verdriet voor de familie en wij parochianen. Iedereen kende José vanwege al het werk dat ze deed en hoe ze was. Altijd even vriendelijk en behulpzaam, haar plotseling overlijden is een groot verlies. Haar afscheidsdienst was op 20 november in de Augustinuskerk, waarna op Westgaarde gelegenheid was om te condoleren en samen te zijn. José, we zullen je missen, dank je wel voor alles wat je ons hebt gegeven en nagelaten!

De geboorte van Jezus
Placca moderna Natività

Terracotta

Italië

Met Kerstmis en elke dag van ons leven

Een ster uit de oneindigheid vertelt ons het feit
dat het werk van Gods Zoon wordt voorbereid

Gods mysterie zo ver van ons vandaan
wordt ervaren als liefde in ons bestaan

Door het stralend licht van Zijn aangezicht
wordt de afstand tot onze naaste gedicht

Laat Jezus je steun en vertrouwen geven
ontvang Hem elk moment van je leven

Jezus's liefde zal zich steeds openbaren
al duurt onze onzekerheid vele jaren

Zijn licht wordt ons gegeven
met Kerstmis en elke dag van ons leven

Ad Heide

**Wij wensen u een goede voorbereidingstijd toe en
een zalig Kerstfeest!**

Woont geadresseerde niet op dit adres of wilt u dit blad niet meer ontvangen, mailt u dit dan even
aan: info@rkamsterdamwest.nl of belt u naar tel.nr. 020 682 49 27. Dank u wel.